

Міністерство молоді
та спорту України

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

МІНІСТЕРСТВО МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ РАДИ ЄВРОПИ

Неофіційний переклад

DDCP-YD/ETD (2018) 15

24 січня 2019 року, Страсбург

Засідання Керівного комітету

РАМКОВОЇ ПРОГРАМИ співробітництва між Міністерством молоді та спорту України та Радою Європи у сфері молодіжної політики на 2016-2020 рр.

Міністерство молоді та спорту України
(вул. Еспланадна, 42, м. Київ, Україна)

15-16 лютого 2018 року

**Огляд програми заходів 2017 року
та рекомендації щодо заходів,
запланованих на 2018 рік**

Співпраця між Міністерством молоді та спорту України та Департаментом молоді Ради Європи відбувається відповідно до Рамкової програми співробітництва у сфері молодіжної політики на 2016-2020 роки (далі – Програма) та відповідних Планів заходів за трьома пріоритетними напрямками:

- освіта у сфері прав людини та демократичного громадянства;
- підтримка розвитку молодіжної роботи, визнання неформальної освіти;
- миротворча діяльність та міжкультурний діалог

Ця Рамкова програма тісно корелюється з Планом дій Ради Європи для України на 2015-2017 рр. та з Державною цільовою соціальною програмою «Молодь України». Міністерство молоді та спорту України є ключовим партнером щодо імплементації зазначеної програми.

План дій Ради Європи для України на 2018-2021 рр. містить молодіжний компонент та передбачає підтримку Міністерства та інших національних та місцевих органів влади в питаннях розробки та впровадження інклюзивних цінностей в молодіжній політиці, поєднаних з європейськими стандартами та найкращими практиками, включаючи питання гендерної рівності, участі молоді, демократичного громадянства, розмаїття та міжкультурного діалогу.

У 2017 році кількість заходів з нарощування потенціалу в рамках Програми була доповнена діями, які були вжиті в рамках пакету заходів з надання допомоги. Завдяки цій програмі допомоги, молодіжний департамент Ради Європи надає розробникам державної політики по всій Європі спеціалізовану та цілеспрямовану підтримку для вирішення питань, дилем та викликів, пов'язаних з їх молодіжною політикою.

Заходи з розбудови потенціалу, проведені в 2017 році

- ✚ Національний тренінг за системою "50/50" для спеціалістів з державних органів України, що працюють з молоддю, а також представників молодіжних неурядових організацій, *12-17 червня, Кам'янець-Подільський, Україна*

Проведення цього заходу сприяло посиленню ролі молодіжної політики в Україні щодо підтримки доступу молоді до соціальних прав. Захід проводився Міністерством молоді та спорту України спільно з Фондом «Партнерство Кожній дитині».

Як робочий підхід, формат навчального семінару «50/50» передбачав участь рівного числа представників державного та громадського секторів, які працюють з молоддю в Україні. Навчальний семінар приділяв особливу увагу питанням доступу молодих людей до соціальних прав і сприяв поширенню Рекомендації СМ / Rec (2015)3 Комітету Міністрів Ради Європи серед країн-членів щодо доступу молоді від неблагополучних районів до соціальних прав.

У семінарі взяли участь 26 фахівців з питань молодіжної політики, молодіжні працівники та молодіжні лідери з Черкас та Черкащини, Чернігівщини, Дніпра та Дніпровщини, Івано-Франківська, Харкова, Хмельницької області, Кропивницького, Києва та Київщини, Луцька, Львівщина, Запоріжжя , Житомирської області: 7 з 26 учасників були з малих міст та сільських громад.

Відповідно до оцінок учасників та тренерів, результати та висновки навчального курсу можна сформулювати так:

- ✓ учасники розширили свої знання в сферах соціальних прав, молодіжної політики та молодіжної роботи;
- ✓ учасники ознайомились з роботою Міністерства молоді та спорту України щодо доступу молоді до соціальних прав;
- ✓ учасників ознайомились з цінностями Ради Європи, її принципами та підходами в молодіжному секторі;

- ✓ Учасники досліджували реалії щодо доступу молоді до соціальних прав у різних куточках України та те, як молодіжні громадські організації можуть впливати на її зростання;
- ✓ Учасники ознайомились із Рекомендацією Enter! та розробили ініціативи щодо її застосування на національному та місцевому рівні;
- ✓ Учасників було мотивовано на посилення співпраці між різними зацікавленими сторонами молодіжної політики та розвиток міжсекторної взаємодії з принципами участі молоді.

Кілька наступних ініціатив учасників сфокусувались на пошуках способів впливу на місцеві органи влади та їх залучення до відкритого діалогу та співпраці з молодіжними громадськими організаціями та молоддю.

Рекомендації щодо подальшого вдосконалення навчального семінару:

- ✓ сприяти широкому поширенню Міністерством інформації про відбір учасників семінару з метою посилення представництва з боку національних та місцевих органів влади;
- ✓ перекладати на українську мову публікації та інструменти, пов'язані з основними темами навчальних семінарів (наприклад: «Сприйняти це серйозно!» - Посібник з рекомендації «Enter!»);
- ✓ здійснити офіційний переклад Рекомендації Enter! на українську мову та розповсюдити її серед зацікавлених сторін молодіжної політики офіційними каналами;
- ✓ спланувати онлайн сесії до і після навчального семінару та надати підтримку учасникам з їхніми наступними ініціативами.

 Національний навчальний курс з освіти з прав людини для молоді для працівників молодіжних центрів України, 15-19 травня, Кіровоградська область, Україна

Захід фінансувався в рамках Програми Ради Європи «Молодь за демократію», метою якої є підтримка національних проектів, спрямованих на практичну реалізацію Хартії Ради Європи «Освіта для демократичного громадянства і освіти в галузі прав людини», навчання тренерів та мультиплікаторів з питань неформального навчання та молодіжної роботи на національному рівні.

Тренінг був організований Кременчуцьким інформаційно-просвітницьким центром «Європейський клуб» за підтримки Міністерства молоді та спорту України.

Метою цього навчального курсу було сприяти розвитку/вдосконаленню компетентностей учасників щодо питань організації освіти з прав людини та освіти для демократичного громадянства, використовуючи посібник «Компас» в молодіжних центрах України. Ідея тренінгу виникла в рамках двох нетворкінгових проектів щодо підтримки реформ молодіжної політики в Україні: ініціативи щодо створення мережі молодіжних центрів та національної програми підготовки молодіжних працівників.

Це був перший курс з фокусом на освіті з прав людини як інструментом освітніх програм у молодіжних центрах.

29 учасників - працівників молодіжних центрів, а також учасників національної тренінгової програми «Молодіжний працівник» - взяли участь у навчальному курсі та підвищили свою обізнаність та компетенцію за такими напрямками:

- ✓ Права людини та освіта з прав людини;

- ✓ Боротьба з дискримінацією та мовою ненависті за допомогою кампанії «Руху проти мови ворожнечі»;
- ✓ Використання посібників «Компас», «Компасіто» та «Закладинки» та ознайомлення з підходами, принципами та діяльністю молодіжного департаменту Ради Європи;
- ✓ Застосування Хартії про освіту для демократичного громадянства та освіти в галузі прав людини;
- ✓ Виявлення викликів та перспектив молодіжної роботи та молодіжної політики;
- ✓ Принципи участі молоді, засновані на переглянутій Європейській хартії про участь молоді в місцевому та регіональному житті та посібнику «Скажи своє слово!»;
- ✓ Межі компетенцій, необхідних для того, щоб бути викладачем в галузі прав людини;
- ✓ Розширення можливостей молоді та внесення позитивних змін в освітні та молодіжні проекти.

Кременчуцький інформаційно-просвітницький центр «Європейський клуб» разом з деякими учасниками тренінгового курсу розробляє спеціальний навчальний курс «Освіта з прав людини в молодіжних центрах та молодіжна робота», який буде частиною офіційної програми «Молодіжний працівник», що впроваджується Міністерством молоді та спорту України.

Заходи, вжиті в 2017 році для розвитку молодіжної політики в Україні, в рамках пакету заходів щодо підтримки молодіжної політики Департаменту Ради Європи

Після листа керівника молодіжного департаменту у 2017 році, в якому він звернувся з проханням до членів CDEJ надіслати будь-які можливі запити щодо надання підтримки, які мають бути здійснені цього року, до Секретаріату надійшло три запити про допомогу, серед них один з України.

На 58-му засіданні Керівного комітету з питань молоді Ради Європи CDEJ (27-29 березня 2017 року, Будапешт) було прийнято рішення надати експертну підтримку проведенню Форуму розвитку молодіжних центрів в Україні та організувати навчальний візит українських молодіжних експертів до країни з розвиненою мережею молодіжних центрів.

Рада Європи надала експертну підтримку під час Форуму розвитку молодіжних центрів в Україні, який проходив у м. Чернігові 29–31 травня 2017 року, участь в якому взяли 120 учасників та три експерти Ради Європи:

- Йозас Мельджукас, представник молодіжного департаменту Міністерства соціального захисту та праці Литви, член CDEJ;
- Хелі Лехто, представниця молодіжного центру Вілла Ельба, що має Знак якості Ради Європи;
- Керстін Гібель, тренер у галузі управління якістю міжнародної молодіжної роботи, експерт мережі ERYICA, IJAB, Німеччина.

За результатами проведеного Форуму та набутого міжнародного досвіду молодіжний департамент Міністерства молоді та спорту України розробив національний план та детальну резолюцію щодо заходів, які слід здійснити для створення та розвитку молодіжних центрів в Україні. Цей проект рішення був поданий до Колегії Міністерства та згодом успішно ухвалене. Згодом цей документ був надісланий всім місцевим органам влади для впровадження.

Навчальний візит української делегації до **Молодіжного центру Villa Elba, який має Знак якості Ради Європи для молодіжних центрів (Коккола, Фінляндія)** відбувся 2-5 серпня 2017 року. Делегація складалася з 6 осіб плюс перекладач:

- Олександр Ярема, заступник Міністра молоді та спорту України;
- Марія Карчевич, начальник відділу регіональної молодіжної політики та підтримки ініціатив молоді департаменту молодіжної політики Міністерства молоді та спорту України;
- Олександр Горган, голова Київської обласної державної адміністрації;
- Олександр Корінний, голова Асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація об'єднаних громад»;
- Олена Подобєд-Франківська, керівник проекту «Розвиток молодіжних центрів в Україні»;
- Захарій Ткачук, керівник Волинського молодіжного центру.

Молодіжний центр Villa Elba організував усі практичні формальності щодо візиту (харчування, проживання, місцевий транспорт) та заходи в ході візиту, які включали низку зустрічей з представниками місцевої влади. Сейя Астала, членкиня CDEJ від Фінляндії, прилетіла до м. Коккола на зустріч з українською делегацією.

За оцінкою членів делегації, вони отримали нову інформацію, знання та натхнення для того, щоб відстоювати та підтримувати розвиток молодіжних центрів в Україні за участю громадських організацій, місцевих органів влади та молодіжних працівників.

2 листопада 2017 року Секретаріат отримав офіційного листа від заступника Міністра молоді та спорту України Олександра Яреми з проханням надати підтримку Раді Європи у проведенні першого **«Всеукраїнського форуму молодіжних працівників»**, який відбувся в Харкові з 27 до 29 листопада 2017 р. Рада Європи позитивно відповіла на цей запит, надіславши двох старших експертів з питань європейської молодіжної політики та молодіжної роботи для представлення Раді Європи на Форумі:

- проф. Д-р Говарда Вільямсона, професора європейської молодіжної політики в Університеті Південного Уельсу та координатора огляду молодіжної політики України у 2013 році;
- д-р Енн Кроулі, наукового співробітника Школи соціальних наук Університету Кардіффа та співавторку дослідження про нові та інноваційні форми участі молоді.

29 листопада 2017 року два експерти Раді Європи були головними доповідачами на пленарному засіданні "Молодіжна політика, участь молоді та робота з молоддю в європейській перспективі". Вони представили засади молодіжної політики Раді Європи 120 молодіжним працівникам, дослідникам та представникам молодіжних організацій, які були присутні на заході. Експерти пояснили сфери застосування, стандарти та інструменти РЄ та презентували нещодавно прийняту Рекомендацію Комітету міністрів щодо молодіжної роботи, а також результати дослідження щодо нових та інноваційних форм участі молоді. Вони також розповіли про деякі найкращі європейські практики щодо участі молоді.

Наприкінці, експерти Раді Європи надали відгуки про "Дорожню карту реформ молодіжної політики в Україні", представлену заступником Міністра, з точки зору цінностей та стандартів Раді Європи.

Присутність експертів Ради Європи була відчутною та особливо цінною для першого Всеукраїнського форуму молодіжних працівників. Національні органи влади визнали, що їхня присутність суттєво сприяла якості заходу.

Презентація стандартів Ради Європи щодо молодіжної політики перед такою широкою аудиторією можливих мультиплікаторів стала унікальною можливістю для просування та поглиблення цінностей Організації на практиці в Україні, що в свою чергу матиме позитивний вплив на успішне виконання запланованих заходів з надання підтримки Україні у 2018 році.

Публікації:

Очікується, що он-лайн версія Портфоліо Молодіжної Ради Європи українською мовою буде доопрацьована до кінця лютого 2018 року.

Фонд «Партнерство Кожній дитині» наразі перекладає «Компасіто» - посібник з навчання прав людини для дітей.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОДАЛЬШОЇ РОБОТИ:

- ✓ продовжувати проводити навчальні курси/семінари у форматі «50-50», з фокусом на конкретні теми, що стосуються молодіжної політики та молодіжної роботи в Україні;
- ✓ розширювати канали поширення інформації про спільну діяльність та збільшити кількість учасників - представників органів державної та місцевої влади;
- ✓ посилювати роботу з місцевими молодіжними організаціями щодо європейського демократичного громадянства та участі;
- ✓ надавати сприяння в створенні національних та локальних мереж для спілкування між учасниками заходів починаючи з 2012 року (випускниками), для спільного навчання, онлайн навчання та обміну позитивними практиками (може бути ініційовано Міністерством та підтримуватись зусиллями самих учасників);
- ✓ продовжувати співпрацю з експертами Ради Європи у розвитку мережі молодіжних центрів в Україні;
- ✓ продовжувати поширювати та висвітлювати інформацію про основні документи Ради Європи у сфері молоді, включаючи нещодавно прийняті Рекомендації Комітету Міністрів з метою їх подальшого застосування в молодіжній політиці України;
- ✓ продовжувати позитивну практику перекладу публікацій департаменту молоді Ради Європи на українську мову;
- ✓ сприяти наданню більшої наочності та висвітленню у ЗМІ спільних заходів та Рамкової програми.